

Pseudo – Victor, triptih u Dubrovniku

Grgo Gamulin

Filozofski fakultet, Zagreb

Izvoran znanstveni rad – 75 Victor

4. lipnja 1991.

Već dugo vremena nalaze se u mom fasciklu o *italokrećanima* slabi snimci ovog triptiha što sam ga svojedobno vidio deponirano u Župnom uredu u Trpnju, a sada se nalazi možda u Dubrovniku (vlasnik mi je nepoznat).

Stilistika toga poprilično oštećenog triptiha veoma je određena i prema tome lako prepoznatljiva; pa ipak, mogao sam je (u lite-

Autor objavljuje neatribuirani triptih iz Dubrovnika. Centralni dio prikazuje Bogorodicu s Isusom na kamenom prijestolju, dok su na krilima evanđelisti sa sv. Jurjem, odnosno sa sv. Dimitrijem. Podudarnosti sa stilom i likom evanđeliste Mateja iz Venecije navode na zaključak kako je u oba primjera riječ o sljedbeniku zagonetnog slikara Victora.

raturi koja mi je pristupačna, a koja je svakako veoma ograničena) prepoznati samo u slici *Evanđeliste Mateja* u zbirici ikona u S. Giorgio des Greci u Veneciji.¹

Ona se svojedobno pripisivala Victoru zagonetnom slikaru bez prezimena, za kojega je u znanstvenoj kritici postojala misao da se zapravo radi o više slikara istog imena, ali čime se M. Hatzidakis nije složio.²

Međutim, spomenuta ikona *Ev. Mateja* pokazuje velike razlike koje to djelo (sl. 31) očito izdvajaju iz poznatog Victorova opusa. Ona nosi otraga perom ispisani kasniji natpis: *rukom popa Victora, 1670*, ali pisac kataloga M. Hatzidakis pravilno zaključuje da je ta atribucija posve pogrešna, a i na prvi pogled je vidljivo da ona pripada drugoj i mnogo nevjestijoj ruci.²

Toj istoj ruci pripada i naš preklopni triptih u Dubrovniku. Na središnjoj tabli je *Bogorodica s djetetom na kamenom prijestolju* (s dva anđela iznad njega). Na lijevom krilu gore je lik *Evanđelista*, a dolje *Sv. Juraj koji ubija zmaja*; na desnom krilu gore također lik *Evanđeliste* koji sjedi, a dolje *Sv. Dimitrije* na konju s mačem i s oborenim ratnikom pod konjskim nogama.

Podudarnost sa stilom i s likom *Sv. Mateja*, a osobito s anđelom je neobično uvjerljiva, a daljnji dokazi moći će možda u budućnosti naći prilikom pažljivijeg izučavanja Victorova opusa, odnosno radova koji mu se pripisuju u vezi sa slikom u Veneciji.

¹ M. Chatzidakis, *Icônes de Saint-Georges des Grecs et de la collection de l'Institut*. Venise 1962, str. 147, sl. 131 i 150, tb. 73 *Icomis les peintres de sa generation appartenant a l'ecole etoioise, Victor est le plus conservateur... Les signes de l'influence indirecte sont manifestes mais assimilés parfaitement dans son art personnel et anstere qui conserve toujours une remarquable unite; cela fait que la supposition de l'existence de plusieurs artistes du meme nom et a la même époque doit être exclue* Bijl. 18 navodi: A. Kyn-goponlos, *Esquisse all'une histoire de la feinture religieuse apres la chute de Constantinople (en grec)*, Athenes, 1957, str. 211-212. *Un certaine nombre d'icônes de collections d'Athènes portent des signatures de Victor fausses, ce qui embrouille souvent la question de sa personnalité artistique* (str. 147).

² M. Hatzidakis, *sp. dj.*, str. 150, sl. 131 (nasuprot slika br. 121 i 130) – Pisac u istoj *skadi* navodi i I. *Marconija* koji također naglašava sumnju u atribuciju toga djela slikaru Victoru.

90. Pseudo-Victor, TRIPTIH, Dubrovnik

Summary

PSEUDO-VICTOR, A TRIPTYCH IN DUBROVNIK

The author publishes an unattributed triptych from Dubrovnik. The central panel shows Our Lady with Jesus on a stone throne, whereas the wings represent the Evangelists with S. George and S. Dimitrios respectively. The similarities with the style and figure of Evangelist Matthew from Venice suggest that both were painted by a follower of the mysterious painter Victor.